

Emeljétek föl fejetekeket!

„Fel a fejje!” Számtalanszor élünk ezzel a szófordulattal, amely azonban a maga közhelyszerűségével annyira semmitmondó. Üresen kong a szó, hányaveti gesztussá lesz a hátba veregetés.

Jézus nem így beszél az evangéliumban, pedig ő is arra biztat, hogy emeljük föl a fejünket. Az ő szavának hitele volt akkor, kétezer éve, s hiszem, hogy az értékeket vesztő korunkban mégiscsak egyre többen fedezik fel újra a jézusi szó hitelét. „Egyenesedjétek fel, és emeljétek föl a fejetekeket, mert közeledik megváltásotok ideje!” – biztatja övéit Szent Lukács evangéliuma 21. részének 28. versében, és bennünket is bátorít ezekkel a szavakkal. Sokszor járunk lehorgasztott fejjel. Terhek és fájdalmak alatt görnyedezünk. Behúzzuk a nyakunkat, mint akiknek szégyellnivalójuk van.

Ez a jézusi ige biztat, belőle bátorságot lehet meríteni. Egyháznak és nemzetnek, egyénnek és közösségnek. Nem négykézláb járunk. Nem vagyunk kiütött bokszolók. Fölegyenesedhetünk. Fejünket fölemelhetjük. Évtizedeken át sulykolták, hogy bűnös nemzet vagyunk. Talán el is hittük, fejünket meghajtottuk, a szégyentől meggörnyedtünk. A keresztyének pedig azt kellett, hogy érezzék, ők csak másodrendű állampolgárok, jobban teszik, ha lehorgasztják a fejüket, elég szégyen, ha egy felvilágosult korban ilyen ósdi elveket vallanak.

De Jézus szavából hitet lehet meríteni. Nem a túlzott önbizalmat a „most mi jövünk, majd mi megmutatjuk” gögös kijelentéseihez, hanem a szolgálathoz. A kiegyenesedett gerinc és az emelt fő nem irányul senki ellen.

Csupán az ember emberségének helyreállítását jelenti. A nemzet és az egyház igaz ügghöz méltó magatartása ez.

„Egyenesedjétek fel, és emeljétek föl a fejetekeket.” Ez az ige elejét akarja venni a féltékenységből, gyűlöletből vagy tehetetlen dühből elkövetett szörnyű tetteknek. Hiszen Kaint is megóvhatta volna a testvérgyilkosságtól az Úr kijelentése: „Miért gerjeddél haragra, és miért horgasztod le a fejed? Hiszen ha jól cselekszel, emelt fővel járhatsz.” (1Móz 4:6) De a bűnös indulat szörnyű tethoz vezetett. Testvér gyilkolt testvért. Kain fejét pedig már senki sem emelte föl ezután. Juhász Ferenc írja: „Emeld fel fejedet, büszke nép, hordoztad a világ szégyenét. Emeld fel szívedet, nemzetem...”

A keresztyén istentiszteletek ősi formájának egyik legszebb része, amikor elhangzik az „emeljük föl szívünket” felszólítás. Az Istenhez szárnyaló lélek sóhaja ez. Az áhítat nagy pillanata. Templomok falain kívül, világi-hétköznapi környezetben is hangozhat el hasonló.

Jézus a felemelkedés esélyét és a kiegyenesedés méltóságát adja vissza. Mindenkit hív, hogy követője legyen, bárkiből lehet az ő tanítványa. Hívja azokat, akik elfáradtak, akik terheket hordoznak. Hívja a hitüket veszítetteket. Hívja a keresőket. Biztató szava személyválogatás nélkül mindenkit elérhet: „Emeljétek föl a fejetekeket, mert közeledik megváltásotok ideje.”

Bartos Zoltán
lelkész

Tanévnyitó 2016. szeptember 1.

Ismét elérkezett egy „Szeptember” amikor egy új tanévet kezdünk. Tele tervekkel, elhatározásokkal, fogadalmakkal. A nyár, egy ismert vers szerint még lopva itt bolyong körülöttünk, érezzük a simogató napsugarakat, felidézzük a nyaralásokat, a fürdőzéseket, a kalandokat, melyet a nyár tartogatott számunkra. Tele energiával, újult erővel, tenni akarással, tele tudásvágygal vágunk neki az előttünk álló új tanévnek.

A szeptember elsején megszólaló csengő ismét kalandozásokra hív bennünket, az iskola, a tanulás világába. Az első osztályosoknak ez egy új világ, melyet izgalommal vártak. Belépnek egy olyan intézménybe, mely a tudást kínálja, s kitárul, megismerhetővé, felfedezhetővé válik a környező világ.

Szeretettel vártuk új tanulóinkat, remélem, jól fogják érezni magukat az eddig ismeretlen környezetben s a rájuk váró feladatokat lelkesen, s a lehető legjobban fogják teljesíteni. Biztos vagyok, benne könnyedén tanulják meg a betűket, játékosan fedezik fel a számokat és megannyi örömteli percet fognak átélni itt, az Egyházas-dengelegi iskolában. A két kezüket egyszerre ketten fogják majd. Egyik oldalon a tanító néni, másik oldalon a szülők. Kívánunk nekik az egész tanévhez sok kitartást, szorgalmat, türelmet, egészséget, és megannyi örömteli pillanatot!

A második és harmadik osztályosok már ismerősen lépnek be a kapun, rutinosan jönnek iskolába, hiszen számukra már nem ismeretlen ez a hely. Bízom benne, hogy az előzőleg felépített alapokra biztosan, bátran építhetnek majd.

A negyedik osztályosok utolsó évesek iskolánkban, remélem segítik, bátorítják a kisebbeket, példát mutatnak nekik akár viselkedésben, akár tanulásban.

Ahhoz, hogy minden tanuló jól vegye az akadályokat nagyon fontos a család odafigyelése is. A bátorító, biztató szülői háttér, a segítségnyújtás, a támogatás, és az a tudat, hogy a szülőre számíthat a gyermek talán a legfontosabb tényező. Nekünk is nagyon fontos, hogy a szülőkkal fennálló jó kapcsolat, párbeszéd fennmaradjon, hiszen a tanulás egyik alappillére a szülő, az iskola és a gyermek mellett. Csak így hárman, egymást segítve, tisztelve, meghallgatva tudjuk a legjobb, leghatékonyabb segítséget adni tanulóinknak.

22 tanulónk kezdi meg a tanévet, 4 elsős, 7 másodikos, 3 harmadikos és 8 negyedikes.

Szeretnénk, ha ez a tanév minél sikeresebb legyen minden gyermeknek. A sikerhez sok munka, odafigyelés, szorgalom és fegyelmezett viselkedés is szükséges, ezért kérek minden tanulót, hogy a lehető legjobban, képességeihez mértén kezdjen az új tanévhez. A táskában a füzetek még üresek, új lappal indulunk mi is. A tanévet mi írjuk, az hogy mi kerül az üres lapokra rajtunk múlik.

Tantestületünk összetétele nem változott.

Az első-második osztály osztályfőnöke Kovács Imréné, magyart, testnevelést fog tanítani osztályában, a rajzot, technikát minden évfolyamon, s vezeti a fejlesztő foglalkozásokat.

A harmadik-negyedik osztályosok osztályfőnöke Zsuzsa Jánosné, a magyar nyelv és irodalom tantárgyat tanítja osztályában.

Komárominé Kovács Éva minden évfolyamon a matematikát, éneket, természetismeretet, a 3-4. osztályban testnevelést fog oktatni.

Bertók Bertalan intézményünkben a szlovák és angol nyelv, a 3-4. osztályban pedig az informatika rejtelseibe vezeti be a tanulókat.

Tóth Imre igazgató úr a negyedikesek német nyelv órát tartja, Bohárné Illés Katalin pedig továbbra is segíti munkánkat. Hitoktatóink Bartos Zoltánné és Gécziné Kodák Erika.

Mindannyian részt veszünk a szakkörök szervezésében is, hogy tanulóink minél sokoldalúbban dolgozzák fel a tananyagot, felfedezzék s fejlesszék képességeiket. Iskolánk ismét elnyerte a Kiválóan Akkreditált Tehetségpont címet, szeretnénk munkánkat továbbra is ennek tükrében végezni.

Az új tanévben előttünk állnak a kirándulások, az Ősz színei, a Mikulás ünnepség, Hazaváró Karácsony, Farsang és még sok- sok program, melyről mindig folyamatosan tájékoztatunk mindenkit. Az önkormányzat jóvoltából szép tiszta tantermek várják a gyerekeket. Nagyon fontosnak tartjuk az önkormányzat támogatását és egyben itt szeretném megköszönni támogatásukat. Minden kedves diákunknak, azok családtagjainak, és kedves kollégáimnak munkájához sok erőt, egészséget, türelmet, és kitartást kívánok!

*Zsuzsa Jánosné
igazgatóhelyettes*

Becsengettek?

Szeptember elsejével az óvodában is elkezdődött a 2016-17-es nevelési év, bár ténylegesen a csengő nálunk nem szólalt meg, s még szinte a gyerekek is alig érzékelik a változást. Talán azért is, mert a kicsik 80-85%-a a nyári hónapokban is járt óvodába, s idén nagyon rövid volt a takarítási szünet is. Változást jelenleg csak az jelent, hogy nem járnak már közénk a tavalyi nagyok, a kicsikből középsős, a középsősökből nagycsoportos lett. Új, „beszoktatós” gyereket a jövő hét elejétől várunk lépcsőzetes érkezéssel, szoktatással. Velük az októberi statisztika leadásának idejére várhatóan újra 17 főre gyarapszik csoportunk.

Életkori bontás szerint a következőképpen tagolódik a csoport: 9 gyerek iskola előtti, nagycsoportos korú, 4 középsős, és 4 kiscsoportos korú gyermek. A lányok száma mindössze 4. Bejárós óvodásunk is lesz 6 fő.

A nyári szabadabb élet után fokozatosan szoktatjuk vissza a gyerekeket a foglalkozások, kezdeményezések menetébe. Éves munkatervünk még pontosan nem állt össze, de az biztos, hogy folytatni kívánjuk az óvodai nevelés jó hagyományait az Országos Alapprogram és a Köznevelési Törvény szabályozása alapján. Ugyanakkor szeretnénk továbbra is megőrizni egyéni arculatunkat, követni az elmúlt évek „jó gyakorlatait”, esetleg színesíteni ezeket. Ennek alappillért képezi az óvoda szociokulturális háttere, a gyerekekre ható természeti és társadalmi környezet. Tehát maga a faluközösség, a családok. Pedagógiai programunkat követve, tematikus terveinket, azok megvalósítását továbbra is szeretnénk az évkör környezetvédelmi és hagyományörző jeles napjai köré építeni. S továbbra is igyekszünk a gyerekek életkorának megfelelő szinten bekapcsolódni a település életébe.

A nyár folyamán megtörtént az éves nagytakarítás, s kisebb felújítások is megvalósultak az óvoda falain belül. Az iskolai ebédlő teljes csempeburkolatot kapott, míg az ovis öltözőt bútorlapokkal borították annak érdekében, hogy könnyebben tisztíthatóvá váljék. Reméljük, a kora őszi időszak meghozza az udvar felújítását is, hiszen az óvodások legfőbb tevékenységi formája továbbra is a játék, az ebbe ágyazott ismeret és tapasztalatszerzés marad.

*Liptai Lászlóné
óvodavezető*

Vidinai falunap

Augusztus 27-én 9.30-kor buszra szálltunk, jómagam és további 24 személy társaságában, hogy ellátogassunk Vidinára! Elég hosszú ideje hagyomány, hogy Szlovákiában élő barátaink eljönnek hozzánk a mi falunapunkra, ők pedig barátsággal visszahívnak minket az övékre! Megérkezésünk után bőséges lakomával vártak minket! Volt ott minden mi szem, szájnak ingere!

A finom ebéd elfogyasztása után lementünk a település foci pályájára, ahol már javában folyt a kispályás bajnokság és a színpadon is megkezdődött a dínomdánom! A nap további részében volt alkalmunk megcsodálni a helyi templomot, majd a "kis" kastélyukban egy ökumenikus Isten tiszteletet! Ezek után gyönyörű környezetben a kastély falain belül újra terített asztal várt bennünket, ahol a finom ételek mellett barátságos hangulatban folyt a beszélgetés!

Napunk végeztével, szép emlékekkel a szívünkben indultunk haza! Azt hiszem, mindenki nevében mondhatom, hogy remek napot köszönhetünk Szlovák barátainknak!

*Kotasz Zsófia
alpolgármester*

Gólya fesztivál

A gyümölcsöző együttműködésnek köszönhetően, immáron 10. alkalommal részt vett településünk egy

szűk csoportja Érendréden, a hagyományos Gólya fesztiválon. Gólya fesztivál a neve, de valójában egy szokványos Falunap. Az idén a korábbiaktól eltérően augusztus 28. napjára esett a rendezvény, a nagy távolságra való tekintettel már 27.-én elutaztunk a helyszínre. Természetesen, mint minden évben most is nagy szeretettel fogadtak és fantasztikus vendéglátásban részesítettek a testvér település vezetői. Megérkezés napjának délutánját Nagyváradon töltöttük, ahol is egy másfél órás idegenvezetős vár látogatáson vettünk részt, majd felmentünk a városháza 50 méter magas híres tornyába, ahonnan csodálatos látvány tárult elénk a gyönyörű városra. Megcsodáltuk a városközpont nevezetességeit, rövid sétát tettünk a sebes Körös partján, majd az est folyamán egy kellemes vacsorát töltöttünk el egy magán tulajdonban lévő tó partján a vendéglátóink társaságában. Az éjszakát Nagykárolyban töltöttük egy kedves kis szállodában. A fesztivál napjának délelőttjén Iliny településen, református istentiszteleten vettünk részt, majd délután a fergeteges, sokszínű folklór műsort csodálhattuk meg. Természetesen megköszönhattuk a település gasztronómiájának remekműveit is. Két csodálatos, élményekkel teli nap, a magyar humoráguk fellépése után hazaindultunk. Reméljük, hogy ez az alkalom is hozzájárult a két település testvéri kapcsolatának megszilárdulásához, népeink, közösségeink békéjének, barátságának megőrzéséhez.

*Az élményt megosztotta.
Bodor Tamásné
önkormányzati képviselő*

Javallat

Kedves Betegeim, Dengelegi lakosok!

Bizony, rövidülnek már a nappalok, a kertek is kezdenek kiürülni! -sőt a csicsergő gyerekhad is az iskolának veszi az irányt! Úgy tűnik, hogy a gyermekeket iskolapadba zavaró esős szeptember eleje elmarad, aminek csak fél szemmel lehet örülni, mert nagy valószínűséggel az évszakok ilyen nagyfokú átalakulása a mind többször emlegetett globális felmelegedés részjelensége lehet-, ami pedig egyáltalán nem örömteli kilátás. Na, de kanyarodjunk csak vissza a saját szűkebb vidékünkre.

A gyermekek közösségbe kerülésével nem csak élményeiket, hanem vírus törzseiket is megosztják egymással, így várható lesz a náthás panaszok számának emelkedése. Épp ezért Algoflexet, Nurofent, Coldrexet, C vitamint, torokfertőtlenítőt érdemes otthon tartani. Amennyiben a náthának vélt tünetek, első sorban a felnőtteknél lázzal nem járnak, nagy valószínűleg a virágzását mostanság kezdő parlagfű pollenje okozta allergiás szénanátha lehet a felelős a tünetekért. A panaszokat gyorsan csökkentő antihisztaminok vény nélkül kaphatók a gyógyszertárakban.

Fontos, mindenképp megemlítenő ténynek tartom mind több fiatal nyugdíjas hölgy rendszeres reggeli egészségügyi gyaloglását. A résztvevők kivétel nélkül a mindennapos testmozgás kifejezett közérzet javító hatásáról, nagyobb vitalitásról, frügeségről, jobb életkedvről számoltak be. Javaslom, hogy mind többen csatlakozzanak ehhez a mini-mozgalomhoz, s legyenek aktív résztvevők, tapasztalják meg maguk is ezt a csodát!

Tudom, elcsépett dolognak tűnik, de életfontosságú mindenkinek a testsúlyát a normál tartományon belül, vagy ahhoz közel tartani. Sajnos az összes, elmúlt 20 évben tömegesen elérhetővé vált informatikai eszköz az egy helyben létre csábít. Gondolok itt a számítógépes játékokra, majd a közösségi oldalakra, s a manapság mindenki által 2 kézzel bűvölt okos telefonokra. Márpedig mozgás nélkül kinkeserves a súly tartása, miként az ülő munkakörben dolgozóknak is.

Gondozott betegeimtől kérem, hogy az éves szűréseket időben, 1 éven BELÜL végeztessék el, mert ellenkező esetben a mi egyébként is szerény finanszírozásunk csökken le.

Egyetlen technikai információ a végére: házi orvosuk 2 egész napos szabadsága okán szept. 15-én és 16-án csak Héhalomban lesz helyettesítő orvosi rendelés, mindkét nap a déli órákban, Dr Lipovszky György Főorvos úr, Kállói házi orvos tartja.

Mindenkinek szép őszt, jó egészséget kívánok!

*Dr. Balogh Botond
házi orvos*

Labdarúgás

Labdarúgó csapatunk megkezdte a felkészülést az őszi idényre. A csapat keretében történt változás, két új játékost igazoltunk, akik a következők: Bacsikai Zsolt Nógrádsápról és Báthy Attila Vanyarcról. Az edzések után hat edzőmérkőzéssel hangoltak a bajnokságra, melyen vegyes eredmények születtek. Megkérek minden szurkolót, hogy az előző szezonhoz hasonlóan támogassák és buzdítsák a csapatot. Az eredmények a számok tükrében:

2016.07.23. 10.00.

Fülekpuspöki (szlovák) - **Egyházasdengeleg** 5:0

2016.07.23. 14.00.

Szurdokpuspöki - **Egyházasdengeleg** 5:0

2016.07.31. 17.00.

Szurdokpuspöki - **Egyházasdengeleg** 0:2

Góllövő: Mlinárcsek M. (2)

2016.08.07. 17.00.

Erdőkürt - **Egyházasdengeleg** 1:3

Góllövő: Gyurik P., Király R., Sálek N.

2016.08.13. 17.00.

Mesterek 60 - **Egyházasdengeleg** 4:3

Góllövő: Bacsikai Zs., Ocsovszki D., Gyurik B.

2016.08.21. 17.00.

Egyházasdengeleg - Erdőkürt 3:3

Góllövő: Jakus Zs. (2), Mlinárcsek M.

*Berkes Balázs
polgármester*

Dengeleg

Egyházasdengeleg Község Önkormányzatának tájékoztatója. *Kiadja: Egyházasdengeleg Község Önkormányzata*
☎ 3043 Egyházasdengeleg, Rákóczi út 79., ☎ 32/587-025; <http://www.dengeleg.hu/>; E-mail: hivatal@dengeleg.hu,
Felelős kiadó: Berkes Balázs polgármester